

שם פרטי:

שם משפחה:

כיתה:

הצירוף: סמיכות ושם עצם עם שם תואר

דף עבודה

1 כתבו כל צירוף סמיכות ביידוע וברבים.

צירוף	ביידוע	ברבים
בית ספר		
שעון יד		
תחנת אוטובוס		
ארוחת ערב		

2 צירוף או משפט?

- א. הגשם החזק
○ צירוף ○ משפט
- ב. הגשם חזק.
○ צירוף ○ משפט
- ג. חלון פתוח
○ צירוף ○ משפט
- ד. החלון פתוח.
○ צירוף ○ משפט

3 מיינו את הצירופים לשתי קבוצות.

מגרש כדורסל	יום חם	שקית ניילון	מורה חדשה	כוס תה	ספר מעניין	שיעורי בית	רחוב צר
-------------	--------	-------------	-----------	--------	------------	------------	---------

סמיכות	שם עצם ושם תואר

4 השלימו את שם התואר שבסוגריים בצורה המתאימה (התאם).

- א. קנינו שתי חולצות _____ (לבן).
ב. ראינו בגינה את הפרחים ה _____ (צהוב).
ג. המורה הסבירה את השאלה ה _____ (אחרון).
ד. הם גרים בבניין _____ (גבוה) ליד הים.

בשוק האיכרים *

- 1 | בכל יום שישי נפתח בכיכר העיר שוק איכרים קטן. החקלאים מביאים ארגזי ירקות טריים ישר מהשדה.
3 | בדוכן הראשון מוכרים צנצנות דבש ולחם מקמח מלא. ליד הדוכן הזה יש תמיד תור ארוך.
4 | בפינת הכיכר מנגנת להקת רחוב, והילדים רוקדים סביבה. ריח הלחם הטרי מגיע עד קצה הרחוב.

* נכתב על ידי נועה אדלר, 2023.

6 קראו את הקטע «בשוק האיכרים». בכל משפט מצאו צירוף סמיכות אחד והעתיקו אותו.

- א. בכל יום שישי נפתח בכיכר העיר שוק איכרים קטן.
ב. החקלאים מביאים ארגזי ירקות טריים ישר מהשדה.
ג. בדוכן הראשון מוכרים צנצנות דבש.
ד. בפינת הכיכר מנגנת להקת רחוב.
ה. ריח הלחם הטרי מגיע עד קצה הרחוב.

7 התאימו לכל שם את צורת הנסמך שלו.

טור א

1. עוגה

2. תלמידים

3. ספרייה

4. עיניים

טור ב

עיני ☐

ספריית ☐

עוגת ☐

תלמידי ☐

8 נכון או לא נכון? תקנו את המשפטים הלא נכונים.

נכון / לא נכון

א. בסמיכות מוסיפים ה"א הידיעה לנסמך.

נכון / לא נכון

ב. «הבית הגדול» הוא צירוף, ו«הבית גדול» הוא משפט.

נכון / לא נכון

ג. ברכים של «כדור רגל» משנים את המילה השנייה: «כדור רגליים».

נכון / לא נכון

ד. שם התואר מתאים לשם העצם במין ובמספר.

9 תארו את בית הספר שלכם ב־3-4 משפטים. השתמשו בשלושה צירופי סמיכות ובשני צירופים של שם עצם ושם תואר, ומתחו קו מתחת לכל צירוף.

10 כתבו את הצירוף ביידוע.

א. «חדר אוכל» ביידוע: _____.

ב. «ספר חדש» ביידוע: _____.

ג. «מגרש כדורגל» ביידוע: _____.

ד. «ילדה נבונה» ביידוע: _____.

11 כתבו כל צירוף של שם עצם ושם תואר בנקבה וברבים.

זכר רבים	נקבה יחידה	זכר יחיד
		תלמיד חרוץ
		שכן נחמד
		חבר טוב

12 הפכו כל צירוף למשפט: «הים השקט», «החדר המסודר».

תשובות – הצירוף: סמיכות ושם עצם עם שם תואר

1 כתבו כל צירוף סמיכות ביידוע וברבים.

צירוף	ביידוע	ברבים
בית ספר	בית הספר	בתי ספר
שעון יד	שעון היד	שעוני יד
תחנת אוטובוס	תחנת האוטובוס	תחנות אוטובוס
ארוחת ערב	ארוחת הערב	ארוחות ערב

2 צירוף או משפט?

- א. הגשם החזק
● צירוף ○ משפט
- ב. הגשם חזק.
○ צירוף ● משפט
- ג. חלון פתוח
● צירוף ○ משפט
- ד. החלון פתוח.
○ צירוף ● משפט

3 מיינו את הצירופים לשתי קבוצות.

סמיכות	שם עצם ושם תואר
מגרש כדורסל, שקית ניילון, כוס תה, שיעורי בית	יום חם, מורה חדשה, ספר מעניין, רחוב צר

4 השלימו את שם התואר שבסוגריים בצורה המתאימה (התאם).

- א. קנינו שתי חולצות **לבנות** (לבן).
- ב. ראינו בגינה את הפרחים ה**צהובים** (צהוב).
- ג. המורה הסבירה את השאלה ה**אחרונה** (אחרון).
- ד. הם גרים בכניין **גבוה** (גבוה) ליד הים.

6 קראו את הקטע «בשוק האיכרים». בכל משפט מצאו צירוף סמיכות אחד והעתיקו אותו.

א. בכל יום שישי נפתח בכיכר העיר שוק איכרים קטן. ← **כיכר העיר / שוק איכרים**

ב. החקלאים מביאים ארגזי ירקות טריים ישר מהשדה. ← **ארגזי ירקות**

ג. בדוכן הראשון מוכרים צנצנות דבש. ← **צנצנות דבש**

ד. בפינת הכיכר מגנת להקת רחוב. ← **פינת הכיכר / להקת רחוב**

ה. ריח הלחם הטרי מגיע עד קצה הרחוב. ← **ריח הלחם / קצה הרחוב**

7 התאימו לכל שם את צורת הנסמך שלו.

טור א	טור ב
1. עוגה	4 עיני
2. תלמידים	3 ספריית
3. ספרייה	1 עוגת
4. עיניים	2 תלמידי

8 נכון או לא נכון? תקנו את המשפטים הלא נכונים.

א. בסמיכות מוסיפים ה"א הידיעה לנסמך. **לא נכון** – ה"א הידיעה באה לפני הסומך – המילה השנייה

ב. «הבית הגדול» הוא צירוף, ו«הבית גדול» הוא משפט. **נכון**

ג. ברבים של «כדור רגל» משנים את המילה השנייה: «כדור רגליים». **לא נכון** – משנים את הנסמך: כדורי רגל

ד. שם התואר מתאים לשם העצם במין ובמספר. **נכון**

9 תארו את בית הספר שלכם ב־3–4 משפטים. השתמשו בשלושה צירופי סמיכות ובשני צירופים של שם עצם ושם תואר, ומתחו קו מתחת לכל צירוף.

תשובה אפשרית: דוגמה: בית הספר שלנו נמצא ברחוב שקט. בכניסה יש לוח מודעות גדול. ליד חדר המורים יש פינת ישיבה, ובהפסקות מגרש הכדורסל מלא.

10 כתבו את הצירוף ביידוע.

א. «חדר אוכל» ביידוע: **חדר האוכל.**

ב. «ספר חדש» ביידוע: **הספר החדש.**

ג. «מגרש כדורגל» ביידוע: **מגרש הכדורגל.**

ד. «ילדה נבונה» ביידוע: **הילדה הנבונה.**

11

זכר רבים

נקבה יחידה

זכר יחיד

תלמידים חרוצים

תלמידה חרוצה

תלמיד חרוץ

שכנים נחמדים

שכנה נחמדה

שכן נחמד

חברים טובים

חברה טובה

חבר טוב

12

תשובה אפשרית: נושא נושא נושא נושא
הים שקט החדר מסודר.

